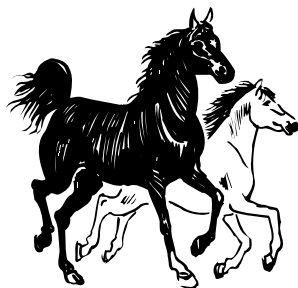

Анна Сьюел

Чорний Красень

Автобіографія коня

*Переклад з англійської
Ірини ГОЯЛ*

КИЇВ • ЗНАННЯ

Із вдячністю присвячую цю книгу моїй любій, дорогій матері, яка не лише пером, а й усім своїм життям служила людському благу.

ЧАСТИНА I

Розділ 1

Мій перший дім

Великий славний луг з чистим ставком — перше місце, яке я добре пам'ятаю. Над водою хилились тіністі дерева, а на тому кінці, де глибше, — колихався очерет і квітло латаття. За живоplotом по один бік луку простяглася рілля, а по інший, за ворітьми, — виднівся будинок нашого господаря край дороги. У верхній частині луку росло кілька сосонок, а в пониззі луг круто обривався біля прудкого струмка.

Малим я не міг їсти трави, тож мама годувала мене своїм молоком. Вдень я підтюпцем бігав коло неї, а ночами тулився до її боку і засинав. У спеку ми стояли в тіні біля ставка, а в холод — грілись у теплому хліві, що стояв біля сосон.

Ледве-но я підріс і перейшов на траву, мама стала до праці вдень, а ввечері поверталася до мене.

Окрім мене на лузі було ще шестеро лошат. Усі — старші. Деякі — вже майже зовсім дорослі коні. Та все одно я галопом бігав з ними колами, всіляко розважався, а іноді ми вихором басували, доки вистачало сил. Ча-

сом розвагами не закінчувалося: загравшись, старші лошата кусались і брикались.

Якось, коли ми надто розхвицались, мама заіржала, покликавши мене до себе. Коли я підійшов, сказала:

— Послухай уважно і запам'ятай мої слова: місцеві лошата — дуже хороші лошата, але вони — діти запряжних коней, тож гарних манер їх ніхто не навчить. Ти — породистий, родовитий кінь. Ім'я твого батька знане у цих краях, а твій дід двічі був переможцем на кінних перегонах у Ньюмаркеті¹. Твоя бабуня була найспокійнішою зі знайомих мені коней, та й мене ніхто не може звинуватити у звичці кусатись чи брикатись. Я хочу, щоб з тебе виріс спокійний і врівноважений кінь, без поганих звичок. Старанно працюй, гарно крокуй і ніколи — навіть у розпалі гри — не кусайся й не хвицайся.

І я назавжди запам'ятав цю мамину настанову. Я знав, що мама вже немолода, але справді мудра, і наш господар дуже її цінував. Маму звали Герцогиня, та хазяїн часто кликав її Улюбленка.

Наш господар був добросердним чоловіком. Він нас гарно годував, дбав про наш добробут і завжди мав для нас добре слово. Він говорив до нас, як до своїх малих дітей. Ми всі його любили, а мама — просто без тями. Забачивши його біля воріт, вона радо гиготала і підбігала до нього. Він пестив її, приговорюючи:

— Ну, Улюбленко, як поживає твій малюк Чорник?

Я ж був чорної масті, тож він прозвав мене Чорником. Потім хазяїн пригощав мене смачнющим шматком хліба, а іноді приносив мамі морквинку. Біля нього юрмилися всі коні, але, здається, нас він любив найбільше. У ярмаркові дні мама возила його до міста в бідарці².

---

¹ *Ньюмаркет* — місто у графстві Суффолк (Саффорд) в Англії. Столиця конярства й кінних перегонів. (*Тут і далі — прим. пер.*)

² *Бідарка* — двоколісний однокінний візок на одну або на дві особи.

На фермі працював хлопчисько Дік. Іноді він приходив до нас на луг назбирати ягід з живоплоту. Наївшись досхочу, він затівав “розваги” з лошатами, та надто своєрідні: хлопчина шпурляв у нас палками й камінням, аби ми скакали лугом. Ми не дуже зважали на цього шибеника, бо могли відбігти на безпечну відстань, але бувало, хтось болісно потерпав від каменя.

Якось Дік вкотре “розважався”, не відаючи, що господар уважно спостерігає із сусіднього поля. Та ось він миттю перестрибнув через живопліт, схопив хлопчину й дав йому такого запотиличника, що розбишака аж заревів від болю й несподіванки. Побачивши господаря, ми всі підбігли ближче, подивитися, що ж коїться.

— Ах ти ж капосник! — вичитував він хлопця. — Ох і поганець! Ганяти лошат! І вже не вперше! Ба навіть не вдруге! Але точно востаннє! На, бери свої гроші й забирайся! І на мою ферму — ні ногою!

Діка ми справді більше не бачили. Старий Деніел, який доглядав за кіньми, був такий же лагідний, як і господар, тож жилося нам добре.

Розділ 2

Полювання

Мені виповнилося майже два роки, коли сталася подія, яку я назавжди запам’ятав. Була рання весна. Ночами ще морозило, а над полями й луками стелився туман. Разом з іншими лошатами я пасся в низовині, аж раптом ми почули десь удалині щось подібне до собачого гавкання. Найстарший з гурту підвів голову, нашорошив вуха й мовив:

— Гончаки!